

Tygodniowy przegląd prasy podatkowej 19.10.2026 – 25.10.2026

W numerze:

PIT

- Spadkobierca wykonał umowę sprzed śmierci spadkodawcy. Czy płaci PIT?
- Komplementariusz nie odlicza podatku spółki za czas, gdy nie była ona komandytową

VAT

- Czy wystarczy akt notarialny do rezygnacji ze zwolnienia z VAT?
- Czy można anulować fakturę bez narażenia się na zarzut, że była ona pusta
- Zawyżony VAT na paragonie. Fiskus nie może odmówić zwrotu tylko dlatego, że podatek zapłacił klient

Postępowanie podatkowe

- W systemie fiskusa nie ma deklaracji. Czy to wyklucza czynny żal?
- TSUE: Dywidendy mogą być opodatkowane, gdy są częścią fikcyjnych transakcji

PIT

Spadkobierca wykonał umowę sprzed śmierci spadkodawcy. Czy płaci PIT?

Źródło: GAZETAPRAWNA.PL, Izabela Tomaszewska-Gałaszka 20-10-2026

Spadkobierca nie musi zapłacić PIT, jeżeli sprzedaje nieruchomość w wyniku umowy przedwstępnej zawartej przez spadkodawcę przed śmiercią. Tak postanowił Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 15 października 2026 r. (sygn. akt II FSK 985/23).

Sprawa dotyczyła podatnika, który odziedziczył po ojcu nieruchomość będącą jego własnością od ponad 20 lat. W 2016 r. ojciec podpisał umowę przedwstępną sprzedaży, a po jego śmierci w 2017 r. syn odziedziczył nieruchomość wraz z obowiązkiem wykonania tej umowy. Podatnik argumentował, że jedynie zrealizował zobowiązanie ojca (pod groźbą odszkodowania) oraz że skoro ojciec posiadał nieruchomość ponad pięć lat, uprawnienie do zwolnienia z PIT przeszło na niego. Dyrektor KIS uznał, że sprzedaż przez spadkobiercę przed upływem pięciu lat od nabycia spadku podlega PIT, bo przepisy nie przewidują wyjątku dla wykonania umowy przedwstępnej spadkodawcy.

WSA w Kielcach i NSA przyznały rację podatnikowi. Kluczowe było to, że gdyby nieruchomość sprzedał sam spadkodawca, nie zapłaciłby podatku – spadkobierca wszedł w jego sytuację prawną zarówno na gruncie prawa cywilnego, jak i podatkowego, a brak obowiązku zapłaty PIT po upływie pięciu lat ma charakter majątkowy, więc podlega sukcesji.

[Pokaż artykuł](#)

Komplementariusz nie odlicza podatku spółki za czas, gdy nie była ona komandytową

Źródło: GAZETAPRAWNA.PL, Katarzyna Jędrzejewska 25-10-2026

Od zryczałtowanego podatku płaconego przez komplementariusza można odliczyć podatek zapłacony przez spółkę, ale nie ten sprzed jej przekształcenia, gdy była ona jeszcze spółką jawną. Tak orzekł Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 15 października 2026 r. (sygn. akt II FSK 1393/23).

Sprawa dotyczyła spółki, która przekształciła się ze spółki jawnej (będącej podatnikiem CIT w 2022 r.) w komandytową. Spółka chciała się upewnić, czy przy wypłacie wspólnikom zysku sprzed przekształcenia może pomniejszyć należny od nich zryczałtowany PIT o cały CIT zapłacony przez spółkę za ten rok. Dyrektor KIS uznał, że pomniejszenie nie może obejmować tej części CIT, która przypada na okres, gdy przyszli komplementariusze byli jeszcze wspólnikami spółki jawnej.

WSA w Warszawie nie zgodził się z tym stanowiskiem, wskazując że skoro spółka kontynuuje rok podatkowy i powstaje jeden roczny dochód, a prawo wspólników do zysku konkretyzuje się dopiero na koniec roku, nie można sztucznie dzielić podatku według okresu posiadania statusu komplementariusza.

NSA uchylił ten wyrok i oddalił skargę spółki, uznając, że brzmienie art. 30a ust. 6a uPIT jest jednoznaczne – przepis posługuje się pojęciem komplementariusza, więc mechanizmu odliczenia nie można stosować do okresu, w którym wspólnik był jedynie wspólnikiem spółki jawnej.

[Pokaż artykuł](#)

VAT

Czy wystarczy akt notarialny do rezygnacji ze zwolnienia z VAT?

Źródło: GAZETAPRAWNA.PL, Izabela Tomaszewska-Gałoszka 19-10-2026

Samo wskazanie w akcie notarialnym, że sprzedaż nieruchomości podlega VAT, nie przesądza o skutecznej rezygnacji ze zwolnienia. Istotne jest to, czy zgodne oświadczenie o opodatkowaniu transakcji złożyły obie strony umowy – wynika z wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 14 października 2026 r. (sygn. akt I FSK 238/25).

Sprawa dotyczyła spółki sprzedającej nieruchomość, która w akcie notarialnym zamieściła oświadczenie, że sprzedaż nie korzysta ze zwolnienia z VAT. Spółka twierdziła, że dzięki tej rezygnacji ze zwolnienia przysługuje jej prawo do odliczenia VAT od nakładów inwestycyjnych poniesionych na nieruchomość. Fiskus zakwestionował to stanowisko, uznając że akt notarialny nie zawierał zgodnego oświadczenia obu stron o wyborze opodatkowania, wymaganego przez art. 43 ust. 10 uVAT – w konsekwencji sprzedaż była zwolniona z VAT, a spółka nie miała prawa do odliczenia.

WSA we Wrocławiu przyznał rację spółce, wskazując że akt notarialny wyraźnie określał cenę jako wartość netto powiększoną o VAT i został podpisany przez obie strony, co potwierdzało ich zgodną wolę opodatkowania transakcji.

NSA uchylił ten wyrok. Sąd zwrócił uwagę, że oświadczenie o braku zwolnienia zostało złożone wyłącznie w części aktu dotyczącej spółki (sprzedawcy), a analogicznego oświadczenia nie zawarto w części dotyczącej nabywcy. NSA podkreślił, że co innego oznacza stwierdzenie, iż dostawa podlega opodatkowaniu, a co innego zgodne oświadczenie obu stron o wyborze opodatkowania transakcji, która w przeciwnym razie byłaby zwolniona z VAT – zapis w akcie notarialnym stanowił jedynie oświadczenie woli jednej strony, nie zgodne oświadczenie obu stron transakcji.

[Pokaż artykuł](#)

Czy można anulować fakturę bez narażenia się na zarzut, że była ona pusta

Źródło: GAZETAPRAWNA.PL, Katarzyna Jędrzejewska 22-10-2026

Można anulować dokument sprzedażowy, który został przygotowany w systemie księgowym, ale nie został jeszcze udostępniony nabywcy ani wprowadzony do KSeF. Nie zostanie on też uznany za pustą fakturę. Tak wynika z interpretacji indywidualnej dyrektora KIS z 14 października 2026 r. (sygn. 0112-KDIL1-1.4012.617.2026.1.EB).

Sprawa dotyczyła sytuacji, w której spółka na skutek błędu wygenerowała fakturę z datą odnoszącą się do już zamkniętego okresu księgowego – dokument spełniał formalne wymogi z art. 106e uVAT, ale nie był widoczny na kontach kontrahenta i nie stanowił podstawy żadnych rozliczeń, a jednocześnie nie został automatycznie przesłany do KSeF ani w żaden sposób udostępniony odbiorcy.

Dyrektor KIS wyjaśnił, że w samym KSeF faktury anulować nie można. W opisanej sytuacji mamy jednak do czynienia z dokumentem, który mimo spełnienia wymogów faktury nigdy nie trafił do obrotu prawnego – taki dokument można anulować już na etapie jego wewnętrznego tworzenia w systemie finansowo-księgowym. Organ zastrzegł jednak, że anulowana w ten sposób faktura nie może dokumentować faktycznie wykonanych zdarzeń gospodarczych – wówczas zastosowanie miałby art. 108 ust. 1 ustawy o VAT, nakładający obowiązek zapłaty podatku wykazanego na fakturze.

[Pokaż artykuł](#)

Zawyżony VAT na paragonie. Fiskus nie może odmówić zwrotu tylko dlatego, że podatek zapłacił klient

Źródło: GAZETAPRAWNA.PL, Izabela Tomaszewska-Gałaszka 25-10-2026

Czy przedsiębiorca, który zapłacił zbyt wysoki VAT, może odzyskać nadpłatę, jeżeli podatek został uwzględniony w cenie zapłaconej przez klienta? Skarbówka uważa, że skoro ciężar podatku ponieśli nabywcy, zwrot pieniędzy sprzedawcy oznaczałby jego bezpodstawne wzbogacenie. Problem w tym, że stanowisko fiskusa pomija skutki, jakie nieprawidłowa stawka VAT mogła wywołać w działalności gospodarczej. Problem ten rozwiązał NSA W wyroku z 22 października 2026 r. (sygn. akt I FSK 748/23).

Sprawa dotyczyła przedsiębiorcy sprzedającego gotowe dania na wynos, dokumentowane paragonami z kasy fiskalnej. Do 30 czerwca 2020 r. stosował stawkę 8 proc., uznając sprzedaż za usługę gastronomiczną, później uznał, że w jego przypadku dochodzi do dostawy towarów opodatkowanej stawką 5 proc. Chciał skorygować rozliczenia i odzyskać nadpłatę, mimo braku danych klientów umożliwiających zwrot im różnicy w cenie.

Dyrektor KIS odmówił zwrotu, wskazując, że ekonomiczny ciężar VAT ponieśli konsumenci, a zwrot oznaczałby nieuzasadnione przysporzenie po stronie sprzedawcy. WSA w Białymstoku i NSA nie zgodziły się z tym stanowiskiem. Wskazały, że przepisy ordynacji podatkowej nie uzależniają stwierdzenia nadpłaty od wykazania zubożenia podatnika, a samo ustalenie, że podatek uwzględniono w cenie, nie wystarcza do automatycznego wykluczenia zwrotu – trzeba ocenić, czy doszłoby do bezpodstawnego wzbogacenia, uwzględniając, że podwyższona cena mogła ograniczyć sprzedaż i tym samym zmniejszyć przychody przedsiębiorcy.

[Pokaż artykuł](#)

Postępowanie podatkowe

W systemie fiskusa nie ma deklaracji. Czy to wyklucza czynny żal?

Źródło: GAZETAPRAWNA.PL, Katarzyna Jędrzejewska 21-10-2026

Czy podatnik może złożyć czynny żal, aby uniknąć kary z kodeksu karnego skarbowego, nawet jeżeli w systemie skarbówki widać, że nie złożył w terminie obowiązkowej deklaracji? Tak - wynika z [odpowiedzi Ministerstwa Finansów na pytanie prasy](#).

Wątpliwość dotyczyła tego, czy taka informacja w systemie fiskusa oznacza, że organ ma już „wyraźnie udokumentowaną wiadomość o popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego” w rozumieniu art. 16 par. 5 pkt 1 k.k.s., co czyniłoby czynny żal bezskutecznym. MF wyjaśniło, że brak deklaracji w systemie informatycznym nie stanowi sam w sobie takiej udokumentowanej wiadomości – system jedynie odzwierciedla stan bazy danych, a przyczyny braku deklaracji mogą być różne, w tym wynikać z błędów technicznych, więc nie zawsze świadczą o podejrzeniu popełnienia czynu zabronionego.

Resort przypomniał jednocześnie, że skuteczność czynnego żalu zależy od spełnienia pozostałych warunków z art. 16 k.k.s. – konieczne jest złożenie wymaganej deklaracji podatkowej oraz, jeśli uchybienie wiązało się z uszczupleniem należności publicznoprawnej, uiszczenie wymagalnej kwoty.

[Pokaż artykuł](#)

TSUE: Dywidendy mogą być opodatkowane, gdy są częścią fikcyjnych transakcji

Źródło: GAZETAPRAWNA.PL, Agnieszka Pokojńska 19-10-2026

Fiskus ma prawo odmówić zwolnienia dywidend z podatku u źródła, jeżeli wypłaty są elementem łańcucha fikcyjnych transakcji, służących uzyskaniu nienależnej korzyści podatkowej. Tak orzekł Trybunał Sprawiedliwości UE w wyroku z 15 października 2026 r. (sygn. C-203/25).

Sprawa dotyczyła litewskiej spółki NEO, która w latach 2016–2017 wypłaciła dywidendy cypryjskiej spółce dominującej Retal, stosując zwolnienie z CIT. Litewski fiskus zakwestionował to rozliczenie, żądając 2,25 mln euro z odsetkami oraz nakładając karę, ustalając że wypłata dywidend była częścią szerszego łańcucha transakcji (sprzedaż udziałów, odroczone płatności, cesja wierzytelności, pożyczki), w efekcie którego środki trafiały do osoby fizycznej kontrolującej całą grupę.

TSUE wskazał, że organ krajowy musi badać cały łańcuch transakcji, a rzeczywista działalność gospodarcza spółki dominującej nie wyklucza stwierdzenia nadużycia – podobnie jak uznanie odbiorcy za rzeczywistego właściciela dywidendy na gruncie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Znaczenie mają wysokość i przebieg przepływów pieniężnych (podobieństwo kwot do wypłaconych dywidend oraz powtarzające się transfery w dłuższym czasie mogą wskazywać na nierzeczywisty charakter uzgodnienia). Zwolnienia można odmówić także wtedy, gdy fikcyjne transakcje przeprowadzono poza państwem wypłaty z udziałem jego nierezydentów, niezależnie od etapu łańcucha, na którym uzyskano korzyść.

Odmowa nie wymaga wykazania, że spółka wypłacająca dywidendę wiedziała o nadużyciu, ale fiskus musi kompleksowo zbadać wszystkie okoliczności i udowodnić, że o sprzecznej z celem dyrektywy korzyści wiedziała lub mogła wiedzieć przynajmniej jedna spółka z grupy albo osoba fizyczna, która ostatecznie tę korzyść uzyskała. Trybunał potwierdził też, że klauzula antyabuzyjna ma szeroki zakres i nie ogranicza się do sytuacji ze spółkami pośredniczącymi znanych z wcześniejszych spraw duńskich (C-116/16 i C-117/16).

[Pokaż artykuł](#)

DMS TAX Sp. z o. o.

Spółka Doradztwa Podatkowego

al. Lipowa 32

53-124 Wrocław

Spółka jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu VI Wydział Gospodarczy KRS. Kapitał zakładowy wynosi 50.000 zł i jest w pełni opłacony. KRS 0000231073; REGON 020041354; NIP 894-28-25-006. Zarząd: Jacek Dobrucki; Henryk Suchecki.

Prezentowane w TaxPress treści stanowią wyłącznie streszczenie publikacji zamieszczanych na łamach różnych periodyków. Dokładamy wszelkich starań aby nawet potencjalnie nie naruszać praw autorskich związanych z omawianymi przez nas artykułami.